

EDUSKUNNAN VASTAUS 231/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista ja maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista ja maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta (HE 192/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asias- ta mietinnön (MmVM 14/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on maaseudun elinkei- notoiminnan monipuolistaminen, maaseudun yritysten toimintaedellytysten ja kilpailukyyn kehittäminen, maataloustuotteiden kilpailuky- vyn edistäminen sekä maaseudun asukkaiden elämänlaadun parantaminen kestäväen kehityk- sen periaatteita noudattaen.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan maaseudun kehittämi- seen myönnettäviin tukiin, jotka rahoitetaan Eu- roopan yhteisön ja vastaavista kansallisista va- roista tai kokonaan kansallisista varoista.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen tukeen tai korvaukseen, joka myönnetään maata- loutta harjoittavalle maatalouden tuotantotoi- mintaan, toiminnasta luopumiseen tai maatalou- den rakenteen parantamiseen, eikä Euroopan yh- teisön rakennerahastojen tai Euroopan kalatalo- usrahaston varoista rahoitettavaan tukeen. La- kia ei myöskään sovelleta sellaisiin valtakunnal- lisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishank- keisiin, jotka rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista ja jotka eivät perustu ohjelmaan.

Maaseudun luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseen, ympäristön tilan ja tuotantoeläinten hyvinvoinnin parantamiseen sekä epäsuotuisista luonnonolosuhteista maataloudelle aiheutuvien haittojen korvaamiseen myönnettävistä tuista on voimassa, mitä niistä säädetään luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetussa laissa (/). Metsätalousmaan kestävä käyttöä edistävästä tuista on voimassa, mitä kestävä metsätalouden rahoituksesta muualla laissa tai sen nojalla säädetään. Kolttala-alueen palvelujen kehittämiseen myönnettävästä tuesta on voimassa, mitä siitä kolttalain (253/1995) 13 §:ssä säädetään.

3 §

Suhde Euroopan yhteisön lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan Euroopan yhteisön osaksi rahoittamien tukien myöntämiseen, maksamiseen, seurantaan, tarkastukseen ja takaisinperintään, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *maataloudella* peltoviljelyä, karjataloutta tai muuta tuotantoeläinten pitoa, kasvihuonetuotantoa, puutarha- ja taimitarhaviiljelyä, turkistarhausta, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, ammattimaista metsästyä, marjastusta tai sienestystä taikka muuta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettujen tuotteiden tuotantotoimintaa;

2) *maatilalla* viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella;

3) *yrittäjällä* luonnollista henkilöä tai yhteisöä, joka elinkeinonaan harjoittaa tai ryhtyy harjoittamaan taloudellista toimintaa; yrityksenä ei kuitenkaan pidetä julkista yritystä, jossa valtio, kunta tai muu julkisoikeudellinen yhteisö käyttää suoraan tai välillisesti määräysvaltaa;

4) *maataloustuotteella* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettua tuotetta kalastustuotteita lukuun ottamatta;

5) *maataloustuotteen ensiasteen jalostuksella ja markkinoinnilla* maataloustuotteiden sellaista lajittelua, pakkaamista, säilyttämistä, jalostamista tai muuta käsittelyä, jonka jälkeen tuote on edelleen maataloustuote;

6) *kyläyhteisöllä* rajatun maantieteellisen alueen asukkaista koostuvaa yhteisöä, joka on sijaintinsa ja toimintansa perusteella muodostunut omaksi kokonaisuudekseen;

7) *hankkeella* suunnitelmaan perustuvaa, keskeiseen rajattua toimintaa, jonka tarkoituksena ei ole tuottaa välitöntä taloudellista etua tuensaajalle;

8) *tuettavalla toimenpiteellä* yritystoiminnan aloittamiseen, laajentamiseen tai kehittämiseen liittyvää toimintaa tai hanketta, johon tukea on haettu tai johon tuki on myönnetty;

9) *investoinnilla* rakennuksen tai rakenteen rakentamista, laajentamista, korjaamista ja hankkimista sekä muuta aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankkimista;

10) *valtion rahoituksella* maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle maaseudun kehittämiseen valtion talousarviossa osoitettuja varoja ja maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa osoitettuja varoja;

11) *muulla julkisella rahoituksella* kunnan viranomaisen, muiden julkisoikeudellisten yhteisöjen ja julkisten yritysten rahoitusta;

12) *yhteisön rahoituksella* Euroopan yhteisön maaseudun kehittämisen maatalousrahaston varoja tai muuta Euroopan yhteisön tässä laissa säädettyihin tukiin varaamaa rahoitusta;

13) *julkisella rahoituksella* valtion rahoitusta ja muuta julkista rahoitusta sekä yhteisön rahoitusta, jos tuki rahoitetaan osaksi Euroopan yhteisön varoista;

14) *yksityisellä rahoituksella* luonnollisen henkilön tai yksityisoikeudellisen yhteisön rahoitusta tai muuta suoritusta, jonka arvo on rahana määriteltävissä;

15) *kokonaisrahoituksella* julkista ja yksityistä rahoitusta;

16) *tuella* valtion rahoitusta tai valtion ja yhteisön rahoitusta, joka myönnetään avustuksena;

17) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta annetun tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 2 artiklan mukaisesti perustamissopimuksen 88 artiklassa määrätystä ilmoitusvelvollisuudesta vapautettua tukea;

18) *hallinnointilaila* maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annettua lakia (532/2006);

19) *ohjelmalla* hallinnointilain 7 §:n mukaisesti hyväksyttyä, Euroopan yhteisön ja kansallisista varoista tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettua ohjelmaa;

20) *paikallisella toimintaryhmällä* hallinnointilain 21 §:ssä tarkoitettua maa- ja metsätalousministeriön hyväksymää paikallista toimintaryhmää;

21) *paikallisella suunnitelmalla* paikallisen toimintaryhmän alueella toteutettavaa hallinnointilain 6 §:ssä tarkoitettua paikallista maaseudun kehittämissuunnitelmaa; ja

22) *paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöllä* rahoitusta, jonka maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut paikallisen toimintaryhmän hallinnointilain 6 §:ssä tarkoitettua suunnitelman toimeenpanoon.

2 luku

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

5 §

Tuen saajaa koskevat edellytykset

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö taikka luonnollinen henkilö.

Luonnollisen henkilön on oltava 18 vuotta täyttänyt, mutta alle 63-vuotias. Tuen saajan ikää koskevan vaatimuksen on täytyttävä tukihakemuksen vireille tulon hetkellä.

6 §

Tuettava toiminta

Tukea voidaan myöntää, siten kuin jäljempänä tässä laissa säädetään:

1) maatalan toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle;

2) yrityksen toiminnan aloittamiseen tai laajentamiseen;

3) yrityksen tuottavuuden ja tuotteiden laadun parantamiseen sekä toiminnan kansainvälistämiseen;

4) yrityksen toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tukevien asiantuntijapalveluiden ja koulutuksen hankkimiseen sekä yritysten välisen yhteistyön kehittämiseen;

5) maaseudun kehittämistä palvelevan osamisen kehittämiseen ja tiedonvälityksen järjestämiseen;

6) kyläyhteisön asuinympäristön parantamiseen, sen asukkaiden yhteisen toiminnan ja viihtyvyyden edistämiseen sekä muuhun vastaavaan maaseudun ympäristöä ja asukkaiden yleistä hyvinvointia palvelemaan toimintaan; sekä

7) maaseudun elinkeinotoiminnan edellytysten, monipuolistamisen ja kilpailukykyyn yleiseen kehittämiseen.

7 §

Tuettavaa toimenpidettä koskevat edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimenpide kokonaisuutena tarkastellen edistää yhtä tai useampaa 1 §:ssä säädettyä tavoitetta. Jos tuki sisältyy hallinnointilain 7 §:ssä tarkoitettuun ohjelmaan, tuen tulee lisäksi edistää sille ohjelmassa määritellyjä tavoitteita ja tuettava toimenpide on toteutettava ohjelman soveltamisalueella.

Jos tuettava toimenpide edellyttää luvan hankkimista viranomaiselta, tuen myöntämisen edellytyksenä on luvan esittäminen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tukihakemus on tullut vireille ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin luvan esittämisestä ja tuettavan toimenpiteen alkamisajankohdasta eri tukien osalta.

8 §

Tuettavan toimenpiteen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää tuettavasta toimenpiteestä aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet tukihakemuksen vireille tulon jälkeen. Jos kysymys on rakentamisen suunnittelusta aiheutuvista kustannuksista, tukea voidaan kuitenkin myöntää ennen tukihakemuksen vireille tuloa syntyneisiin kustannuksiin.

9 §

Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten

Jollei jäljempänä toisin säädetä, tukea voidaan osaksi siirtää toiselle käytettäväksi tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten. Tuen myöntämisen edellytyksenä on tällöin, että tuen siirtäminen on tuettavan toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista ja toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvat tahot täyttävät kyseisen tuen saajaa koskevat edellytykset. Lisäksi edellytyksenä on, että tuen saaja varmistaa muiden toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvien kanssa laadittavien sopimuksin tuen myöntämiseksi ja maksamiseksi asetettujen edellytysten täyttämisen sekä tuen ehtojen noudattamisen. Tuen saaja vastaa kuitenkin edellytysten täyttämisestä sekä ehtojen noudattamisesta suhteessa tuen myöntävään viranomaiseen.

10 §

Tuen rahoitusta ja määrää koskevat edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tarvittava rahoitus on osoitettu valtion talousarviossa tai maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa.

Tuki myönnetään tukitason mukaisena prosentuaalisena osuutena tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista. Jos tuki ei kata kokonaan toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia, hakijalta edellytetään selvitystä kustannusten kattamisesta muulla julkisella rahoituksella tai yksityisellä rahoituksella. Rahamääräisen suorituksen lisäksi yksityisenä rahoituksena voidaan hyväksyä vastikkeetta tehty työ tai tuotantopanoksen luovutus.

Tukea ei voida myöntää siltä osin kuin julkisen rahoituksen osuus tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista ylittää Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetyn julkisen rahoituksen enimmäismäärän, ja jos kysymys on ohjelmaan perustuvasta tuesta, ohjelmassa määritellyn julkisen rahoituksen enimmäismäärän.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään eri tukien tasosta ja enimmäismäärästä Euroopan yhteisön lainsäädännön ja 1 momentissa tarkoitettujen varojen asettamisissa rajoissa. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään vastikkeetta tehdyn työn tai tuotantopanoksen luovutuksen käyttämisestä yksityisenä rahoituksena.

3 luku

Yritystuet

11 §

Yritystuen saajaa koskevat edellytykset

Yritystukea voidaan myöntää:

- 1) yritykselle, joka osallistuu maatilalla maatalouden harjoittamiseen (*maatalousyritys*);
- 2) yritykselle, joka työllistää vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taaseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa (*mikroyritys*); ja

3) yritykselle, joka työllistää vähemmän kuin 250 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa (*pk-yritys*).

Yritystukea voidaan myöntää yritykselle, jolla on toimipaikka Suomessa, ja jos kysymys on ohjelmaan perustuvasta tuesta, ohjelman soveltamisalueella. Yhteisömuotoisen yrityksen kotipaikan tulee sijaita Euroopan yhteisön alueella.

Yritystukea voidaan myöntää yritykselle, jolla on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan ja jolla on tuen kohteena olevaa yritystoimintaa koskeva riittävä ammattitaito. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yritys esittää selvitykset taloudellisesta asemastaan sekä riittävästä ammattitaidosta.

Myönnettäessä yritystukea yhteisömuotoiselle maatalousyritykselle tai mikroyritykselle tuen myöntämisen edellytyksenä on, että määräysvalta yhteisössä on yhdellä tai useammalla luonnollisella henkilöllä, joka täyttää tuen saajan ikää ja ammattitaitoa sekä maatalousyrityksen osalta maatalouden harjoittamista koskevat edellytykset.

Tarkemmat säännökset yrityksen kokoa, riittävää ammattitaitoa, taloudellista asemaa ja määräysvaltaa arvioitaessa käytettävistä perusteista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Yritystoiminnan käynnistystuki

Yritystoiminnan käynnistystukea voidaan myöntää maatalousyritykselle toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle sekä mikroyritykselle toiminnan aloittamiseen tai laajentamiseen.

Käynnistystukea voidaan myöntää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavasta työntekijöiden palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin. Tukea ei kuitenkaan myönnetä hakijan palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Käynnistystukea voidaan myöntää enintään kahdeksi vuodeksi. Tukea ei saa 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirtää.

Tarkemmat säännökset käynnistystuella tuettavasta toiminnasta, tuen kestosta ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Yrityksen investointituki

Yrityksen investointitukea voidaan myöntää:

- 1) maatalousyritykselle toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle;
- 2) mikroyritykselle 6 §:n 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuun toimintaan; ja
- 3) pk-yritykselle maataloustuotteen ensias-teen jalostuksen ja markkinoinnin yritystoiminnan tuottavuuden lisäämiseen, tuotteiden laadun parantamiseen sekä toiminnan kansainvälistämiseen.

Yrityksen investointitukea voidaan myöntää rakennuksen suunnittelemisesta, rakentamisesta, laajentamisesta, korjaamisesta ja hankkimisesta sekä aineettomien oikeuksien, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin. Tukea voidaan myöntää rakennuksen hankinnan yhteydessä maapohjan hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Investointituen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettavan yritystoiminnan tuotteelle on olemassa markkinat. Tukea ei saa 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirtää.

Tarkemmat säännökset yrityksen investointituella tuettavasta toiminnasta, myöntämisen edellytyksistä ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Yrityksen kehittämistuki

Yrityksen kehittämistukea voidaan myöntää:

- 1) maatalousyritykselle toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle;
- 2) mikroyritykselle 6 §:n 2—4 kohdassa tarkoitettuun toimintaan; ja
- 3) pk-yritykselle maataloustuotteen ensias-teen jalostuksen ja markkinoinnin yritystoiminnan tuottavuuden lisäämiseen, tuotteiden laadun

parantamiseen sekä toiminnan kansainvälistämiseen.

Yrityksen kehittämistukea voidaan myöntää kehittämistyöstä ja sen suunnittelusta aiheutuviin kustannuksiin. Tukea ei myönnetä tuotanto-toiminnassa käytettäviin investointeihin.

Tarkemmat säännökset kehittämistuella tuettavasta toiminnasta ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Yritystuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset

Yritystuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia.

Yritystuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuki on tuen kohteena olevan yritystoiminnan kannalta tarpeellinen. Edellytyksenä on lisäksi, että hakija esittää tuettavaa toimenpidettä koskevan suunnitelman. Suunnitelmaan on sisällytettävä tavoitteet, niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimet sekä toteutusajankäyttö, toiminnan kannattavuutta, kokonaiskustannuksia ja kokonaisrahoitusta koskevat arviot. Rakentamista koskevasta suunnitelmasta on lisäksi käytävä ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus.

Yritystukea ei myönnetä, jos hakemuksen perusteella käynnistystuen tai investointituen määrä olisi enintään 1 000 euroa ja kehittämistuen määrä enintään 500 euroa.

Tuettavaa toimenpidettä koskevan suunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä tämän lain nojalla tuettavan toimenpiteen rakentamisinvestoinnin teknisistä, taloudellisista, toiminnallisista sekä turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvistä seikoista.

16 §

Valtiontukisääntöjen soveltaminen

Yritystukea myönnettäessä sovelletaan, mitä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitetun valtiontuen myöntämisen edellytyksistä ja rajoituksista Euroopan yhteisön asetuksissa tai valtiontuen hyväksymistä koskevassa Euroopan yhteisöjen komission päätöksessä säädetään.

Jos yritystuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija antaa tuen myöntävälle viranomaiselle selvityksen hakijalle jo myönnetystä ja maksetusta vähämerkityksisestä tuesta ja että sanottu tuen määrä ei ylitä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyä vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää. Jos yritystukea siirretään 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla, on tuen myöntämisen edellytyksenä, että vastaava selvitys annetaan jokaisen tuettavan toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvan yrityksen osalta, eikä tuen määrä ylitä minkään osallistuvan yrityksen osalta vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää.

Valtiontukea koskevan Euroopan yhteisön lainsäädännön soveltamisesta tässä luvussa tarkoitettuun yritystukeen ja vähämerkityksisen tuen myöntämisen edellytyksistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Hanketuet

17 §

Kehittämishanke

Kehittämishanketukea voidaan myöntää julkisoikeudelliselle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle taikka säätiölle 6 §:n 6 ja 7 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tukea ei kuitenkaan myönnetä yritykselle eikä sellaiseen toimenpiteeseen, jonka seurauksena tuki muodostuisi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää kehittämistyöstä ja sen suunnittelusta aiheutuviin kustannuksiin. Tukea ei myönnetä investoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Tarkemmat säännökset kehittämishanketuella tuettavasta toiminnasta, myöntämisen edellytyksistä ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

18 §

Koulutushanke

Koulutushanketukea voidaan myöntää julkisoikeudelliselle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle taikka säätiölle 6 §:n 5 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tukea ei kuitenkaan myönnetä tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen järjestämiseen.

Jos koulutushanketukea myönnetään sellaisen koulutuksen järjestämiseen, jonka johdosta tuki muodostuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi, on tukea myönnettäessä voimassa, mitä 16 §:ssä valtiontuen myöntämisen edellytyksistä ja rajoituksista säädetään.

Koulutushanketukea voidaan myöntää koulutuksen ja tiedonvälityksen suunnittelusta sekä järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tukea ei myönnetä investoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Tarkemmat säännökset koulutushanketuella tuettavasta toiminnasta, myöntämisen edellytyksistä ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Yleishyödyllinen investointihanke

Investointihanketukea voidaan myöntää julkisoikeudelliselle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle taikka säätiölle 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tukea ei kuitenkaan myönnetä yritykselle eikä sellaiseen toimenpiteeseen, jonka seurauksena tuki muodostuisi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi.

Investointihanketukea voidaan myöntää rakennuksen tai rakenteen suunnittelemisesta, rakentamisesta, korjaamisesta, laajentamisesta ja hankkimisesta sekä aineettomien oikeuksien, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin. Tukea voidaan myöntää rakennuksen hankinnan yhteydessä maapohjan hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Tarkemmat säännökset investointihanketuella tuettavasta toiminnasta, myöntämisen edellytyksistä ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Koordinointihanke

Tukea koordinointihankkeeseen voidaan myöntää paikalliselle toimintaryhmälle 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että paikallinen toimintaryhmä kokoaa avoimen valintamenettelyn kautta yhteen alueellaan toteutettavia, 17 ja 19 §:ssä tarkoitettuja yleishyödyllisiä kehittämis- ja investointihankkeita sekä sovittaa yhteen niiden toteuttamisen. Sen estämättä, mitä 9 §:ssä tuen siirtämisen edellytyksistä säädetään, tukea koordinointihankkeeseen voidaan siirtää luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle. Tukea ei kuitenkaan saa siirtää yritykselle.

Koordinointihanketukea voidaan myöntää I momentissa tarkoitettujen hankkeiden kokoomisesta ja toteuttamisesta sekä yhteistyöstä ja kokemusten vaihdosta aiheutuviin kustannuksiin.

Tarkemmat säännökset koordinointihanketuella tuettavasta toiminnasta, myöntämisen edellytyksistä ja hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Hanketuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimenpide olennaisesti liittyy ha-

kijan tehtäviin tai toiminta-ajatukseen ja että hakijalla on riittävät taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset sen toteuttamiseen.

Hanketukea voidaan myöntää toimenpiteeseen, joka on järjestetty hakijan tavanomaisesta toiminnasta erillisen hankkeen muotoon ja jonka kesto on enintään kolme vuotta tai erityisestä syystä enintään viisi vuotta. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää hankesuunnitelman, johon sisältyvät hankkeen tavoitteet ja niiden toteuttamiseksi tarvittavat toimet sekä hankkeen toteuttamisaikaa, kokonaiskustannuksia ja kokonaisrahoitusta koskevat arviot. Rakentamista koskevasta hankesuunnitelmasta on lisäksi käytävä ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä.

Hanketukea ei myönnetä, jos hakemuksen perusteella tuen määrä olisi enintään 5 000 euroa.

Hankesuunnitelman sisällöstä sekä 2 ja 3 momentissa säädettyjen edellytysten arvioinnissa käytettävistä perusteista eri tukien osalta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä tämän lain nojalla tuettavan toimenpiteen rakentamisinvestoinnin teknisistä, taloudellisista, toiminnallisista sekä turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvistä seikoista.

22 §

Ohjausryhmä

Hankkeen toteuttamisen tueksi voidaan asettaa ohjausryhmä, jos tämä on perusteltua hankkeen laajuus ja vaikutukset huomioon ottaen. Ohjausryhmän asettamisesta päättää tuen myöntävä viranomainen. Ohjausryhmässä ovat edustettuina tuen myöntävän viranomaisen lisäksi muut hankkeen rahoitukseen osallistuneet tahot sekä hankkeen laajuuden kannalta riittävä määrä asiantuntijoita. Ohjausryhmän jäsenet nimeää

tuen myöntäneen viranomaisen edustajaa lukuun ottamatta tuen saaja.

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata tuen saajaa hankkeen sisältöön liittyvissä kysymyksissä ja seurata hankkeen toteutumista. Vastuu hankkeen toteuttamisesta on kuitenkin tuen saajalla. Ohjausryhmä ei osallistu tuen saajan asemaa tai hankkeen rahoitusta koskevaan päätöksentekoon. Ohjausryhmän toiminnassa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Ohjausryhmän jäsenen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Ohjausryhmälle säädettyjä tehtäviä hoidettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Tarkemmat säännökset ohjausryhmän asettamisesta ja siinä noudatettavasta menettelystä sekä ohjausryhmän tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Tuen ehdot

23 §

Toimenpiteen suoritus aika yritystuissa

Yritystuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai yritystoiminnan luonteen kannalta perusteltua. Jos käynnistystukea haetaan investointituen yhteydessä, lasketaan määräaika investoinnin valmistumisesta tai toteutumisesta.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Määräajan pidentämiselle tulee olla hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan.

Tarkemmat säännökset tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle asetettavasta määräajasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Tuen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämiseen on voimassa, mitä julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä säädetään. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta mainitussa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan tai kehittämistyöhön ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta. Jos tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai kehittämistyön luonne ei olennaisesti muutu.

Tuen kohteena olevaa yritystoimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta. Jos tuen kohteena olevan yritystoiminnan omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintönä tai sukupolvenvaihdoksen kautta.

25 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tuen saajan on pidettävä tuettavasta toimenpiteestä kirjaa. Kirjanpito on järjestettävä osaksi tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa siten, että tuettavan toimenpiteen kirjanpito voidaan vaikeudetta tunnistaa ja erottaa muusta kirjanpidosta.

Jos tuen saaja on henkilö, jota verotetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) mukaisesti, pidetään tuettavan toimenpiteen riittävänä kirjanpitoa, mitä tuen saajan muulta tilinpidolta verotuksen toimittamiseksi edellytetään. Tällöin tilinpito on järjestettävä siten, että tuettavan toimenpiteen kustannukset voidaan vaikeudetta tunnistaa ja erottaa muusta tilinpidosta.

Jos tuen saaja ei muutoin ole toiminnastaan kirjanpitovelvollinen, on tuettavaa toimenpidettä koskeva kirjanpito järjestettävä noudattaen soveltuvin osin, mitä kirjanpitolaisissa säädetään.

Tuen saajan on säilytettävä tuettavaa toimenpidettä koskeva kirjanpitoaineisto siten kuin kirjanpitolain 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään. Jos kysymys on Euroopan yhteisön osaksi rahoittamaan ohjelmaan sisältyvästä tuesta, kirjanpitoon liittyvä aineisto on säilytettävä vähintään kolme vuotta siitä, kun Euroopan yhteisöjen komissio suorittaa ohjelman viimeisen yhteisön rahoitusosuuden maksun.

26 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan tuen myöntävälle viranomaiselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai joka voi johtaa tuen takaisinperintään.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 43 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen suorittajaa antamalla korvauksetta tarkastustehtävän suoritta-

miseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuen kohdetta.

6 luku

Tuen hakeminen ja myöntäminen

27 §

Hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedottaa myöntämänsä tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

Paikallisen toimintaryhmän tulee tiedottaa alueellaan 1 momentissa tarkoitetuista seikoista sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

28 §

Tukihakemus

Tukihakemus on tehtävä kirjallisesti tarkoitusta varten vahvistetulle lomakkeelle. Hakemus on allekirjoitettava. Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja selvitykset sekä tuettavaa toimenpidettä koskeva suunnitelma.

Jos tukea on tarkoitus siirtää, tästä on ilmoitettava tukihakemuksessa. Hakemuksessa on yksilöitävä ne tahot, joille tukea on tarkoitus siirtää, ja esitettävä 9 §:ssä tarkoitettu sopimus.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset tuen hakemisessa käytettävistä lomakkeista, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista sekä suunnitelman ja selvitysten esitystavasta.

29 §

Tuen hakeminen

Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa.

Jos hankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

30 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Haettaessa tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle. Toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide toteutetaan. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Tukihakemus tulee vireille, kun se on toimitettu toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle.

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetty muotovaatimukset ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, on toimivaltaisen paikallisen toimintaryhmän hankittava muiden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksen-

mukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta niille osoitetusta rahoituskiintiöstä. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos hakija on paikallinen toimintaryhmä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä niiden toimittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukseen.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä työvoima- ja elinkeinokeskus voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yrityskäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle.

32 §

Tuen myöntämisen keskeyttäminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus keskeyttää tuen myöntäminen valtakunnallisesti tai alueellisesti, jos tuen rahoitukseen tarvittavia varoja ei ole käytettävissä tai markkinatilanne taikka Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

Tuen myöntäminen voidaan keskeyttää määräjäksi tai toistaiseksi. Ennen keskeyttämistä asiasta on neuvoteltava niiden tuottaja- ja elinkeinojärjestöjen kanssa, joita asia koskee. Kes-

keytyksestä on tiedotettava asianmukaisessa laajuudessa, ja ilmoitus siitä on julkaistava Virallisessa lehdessä.

33 §

Tuen myöntäminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus päättää tuen myöntämisestä. Jos tuettava toiminta on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimialueella, on toimivaltaisen työvoima- ja elinkeinokeskuksen hankittava ennen tuen myöntämistä muiden työvoima- ja elinkeinokeskusten lausunto. Tukea voidaan myöntää toisen työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimialueella tapahtuvaa toimintaa varten ainoastaan, jos asianomainen työvoima- ja elinkeinokeskus antaa puoltavan lausunnon.

Myönnettäessä tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä työvoima- ja elinkeinokeskus voi poiketa paikallisen toimintaryhmän puoltavasta lausunnon, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön vastaista. Tukea ei voida myöntää, jollei paikallinen toimintaryhmä ole sitä puoltanut.

Jos kysymys on 29 §:n 3 momentissa tarkoitusta hankkeesta, työvoima- ja elinkeinokeskuksen on hankittava ennen tuen myöntämistä maa- ja metsätalousministeriön lausunto. Tukea ei voida myöntää, jollei ministeriö ole sitä puoltanut.

34 §

Tukipäätös

Tukipäätökseen on otettava myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetyt tuen ehdot sekä tuen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset. Päätökseen tulee lisäksi ottaa Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Tukipäätöksellä hyväksytään tuettavaa toimenpidettä koskeva suunnitelma.

7 luku

Tuen maksaminen

35 §

Maksuhakemus

Maksuhakemus on tehtävä kirjallisesti tarkoitusta varten vahvistetulle lomakkeelle. Hakemus on allekirjoitettava. Hakemukseen on liitettävä tuen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät tilinpitoasiakirjat ja selvitykset.

Maksuhakemus on toimitettava tuen myöntäneelle viranomaiselle, jollei jäljempänä toisin säädetä. Maksuhakemuksen toimittamiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasetaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä.

Maksuhakemuksen jättämiselle asetettavasta määräajasta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset maksun hakemisesta käytettävistä lomakkeista antaa Maaseutuvirasto.

36 §

Maksuhakemuksen käsittely paikallisessa toimintaryhmässä

Jos tuki on myönnetty paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, maksuhakemus on toimitettava 30 §:n 2 momentissa tarkoitettulle paikalliselle toimintaryhmälle. Maksuhakemus tulee vireille, kun se on toimitettu kyseiselle paikalliselle toimintaryhmälle.

Paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädettyt muotovaatimukset ja arvioi maksuhakemuksen sekä sen liitteiden avulla, onko tuettava toimenpide edennyt tukipäätöksellä hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Paikallinen toimintaryhmä pyytää hakijaa tarvittaessa täydentämään hakemustaan. Paikallinen toimintaryhmä antaa lausunnon edellä mainituista seikoista ja toimittaa sen sekä hakemuksen tuen myöntäneelle työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos tuen saaja on paikallinen toimintaryhmä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä niiden toimittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukseen.

37 §

Tuen maksamisen edellytykset

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on noudattanut tuen ehtoja. Lisäksi maksamisen edellytyksenä on tuen saajalle aiheutuneen menon tosiasiallisuus, lopullisuus ja todennettavuus. Tuen saajan on esitettävä näitä edellytyksiä koskevat asiakirjat ja selvitykset.

Tuen saajan on tuen maksamista varten esitettävä selvitys kustannusten kohtuullisuudesta. Jos kysymys on julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön mukaisesti suoritettua hankinnasta, riittää kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseen selvitys mainitussa lainsäädännössä edellytetyn menettelyn noudattamisesta. Muussa tapauksessa tuen saajan on esitettävä selvitys kustannusten perustumisesta tavanomaiseen hintatasoon.

Tuen saajan on tuen maksamista varten esitettävä selvitys kustannusten kohdentumisesta tuettavaan toimenpiteeseen.

Tarkemmat säännökset menon tosiasiallisuuden, lopullisuuden, kohtuullisuuden ja todennettavuuden arvioinnissa käytettävistä perusteista annetaan valtioneuvoston asetuksella. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset menon tosiasiallisuutta, lopullisuutta, todennettavuutta, kohtuullisuutta ja kohdentumista koskevista selvityksistä ja tilinpitoasiakirjoista.

38 §

Maksettavan tuen määrä

Tukea maksetaan enintään tukitasoa ja myönnetyn tuen määrää vastaava osuus maksuhake-

mukseen sisältyvistä hyväksyttävistä kustannuksista.

Hanketuki maksetaan tukipäätöksellä hyväksytyjen rahoitusosuuksien mukaisessa suhteessa. Hanketuen saajan on toimitettava viranomaiselle selvitys muun julkisen tai yksityisen rahoituksen toteutumisesta.

Hanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä 21 §:n 2 momentissa tarkoitettua suunnitelmassa ilmoitettua yksityistä rahoitusta. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankkeen tuloista maksuhakemuksen yhteydessä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin hankkeen tulojen vaikutuksesta tuen määrään. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset hankkeen muun julkisen ja yksityisen rahoituksen toteutumista sekä tuloja koskevasta selvityksestä.

39 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tukea voidaan maksaa vuosittain enintään neljässä erässä. Hanketukea voidaan maksaa ennakoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua.

Tuen maksamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Työvoima- ja elinkeinokeskus koostaa maksuja koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta.

Tarkemmat säännökset tukien maksueristä, enakkona maksettavan tuen määrästä, ennakon maksamisen edellytyksistä ja ehdoista sekä ennakon hakemisesta ja maksamisesta noudatettavasta menettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 luku

Tuen seuranta

40 §

Selvitykset ja seurantatiedot

Tuen saajan on esitettävä tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten ja seurantatietojen esitystavasta sekä niiden toimittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

41 §

Seurannan tietojärjestelmä

Tukien rahoituksen, myöntämisen, maksamisen, tarkastuksen ja takaisinperinnän sekä niiden vaikutusten seurantaan varten on seurannan tietojärjestelmä, joka koostuu rekistereistä. Rekistereiden ylläpidosta ja käyttämisestä säädetään maaseutuelinkeinorekisteristä annetussa laissa (1515/1994). Sen lisäksi, mitä rekistereiden käytöstä mainitussa laissa säädetään, on paikallisella toimintaryhmällä salassapitosäännösten estämättä oikeus saada rekisteristä sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot.

Seurannan tietojärjestelmään voidaan tallentaa seuraavat hakijaa, tuen saajaa, tuettavaa toimenpidettä sekä tuen käyttöä koskevat tiedot:

- 1) hakijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) hakijan yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua tietoa sellaisen tuettavan toimenpiteen toteuttamiseen osallistuvasta, jolle siirretään tukea 9 §:n mukaisesti;
- 4) tuettavan toimenpiteen sisältöä, tavoitteita ja tuloksia koskevat tiedot;

5) tuettavan toimenpiteen kustannuksia ja kokonaisrahoitusta koskevat arviot sekä näiden toteutumista koskevat tiedot;

6) tuettavan toimenpiteen rahoitukseen osallistuvaa ohjelmaa koskevat tiedot;

7) tuki- tai maksuhakemusta ja sen ratkaisemista sekä tuen yksilöintiä koskevat tiedot;

8) hankkeen ohjausryhmän jäsenten nimi- ja yhteystiedot;

9) tiedot tuen saajalle myönnettyistä ja maksetuista tuista;

10) tuettavaan toimenpiteeseen käytettävän julkisen rahoituksen määrä;

11) tieto siitä, onko myönnetty tuki Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea;

12) tiedot tarkastuksesta ja siinä tehdyistä havainnoista;

13) tiedot tuen saajalta takaisinperittävästä tiedosta sekä takaisinperinnän toteutumisesta;

14) edellä 40 §:ssä tarkoitetut seurantaan varainkerätyt tiedot; sekä

15) muita hakemuksen käsittelyssä kertyneitä välttämättömiä tietoja.

Rekisteröidyn oikeuteen tarkistaa häntä koskevat seurannan tietojärjestelmään sisältyvät tiedot, tiedoissa olevien virheiden tai puutteiden oikaisuun sekä vanhentuneiden ja tarpeettomien tietojen poistamiseen sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999) niistä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset sellaisista rekisteriin tallennettavista tiedoista, jotka eivät ole henkilötietoja.

42 §

Tietojen julkisuus, salassapito ja säilyttäminen

Seurannan tietojärjestelmään sisältyvien tietojen julkisuudesta ja salassapidosta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Tietojärjestelmään sisältyviä tietoja säilytetään kymmenen vuotta tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemisestä. Jos tukea on myönnetty, tietoja säilytetään kuitenkin kymmenen vuotta tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos

kysymys on Euroopan yhteisön osaksi rahoittamaan ohjelmaan sisältyvästä tuesta, viisi vuotta siitä, kun Euroopan yhteisöjen komissio suorittaa ohjelman viimeisen yhteisön rahoitusosuu-den maksun.

9 luku

Tarkastus

43 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastava oikeus on tuen saajien osalta työvoima- ja elinkeinokeskuksilla. Jos tukea on 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

44 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastus voi koskea valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiä rakennuksia, toimitiloja, olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Tarkastustehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi voidaan ulkopuolinen tilintarkastaja valtuuttaa suorittamaan tarkastuksen. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastusta koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia, kielilakia, saamen kielilakia sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta an-

nettua lakia. Tarkastustehtävää suorittavaan tilitarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä Maaseutuvirastolle.

10 luku

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

45 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Työvoima- ja elinkeinokeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen saajalta takaisin virheellisesti tai perusteetta maksetun tuen, jos:

- 1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- 2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;
- 3) tuen saaja on luovuttanut ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupaa tuetun investoinnin kohteen ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta;
- 4) tuen saaja on luovuttanut ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta;
- 5) tuen saaja kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa; tai
- 6) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

Perimättä voidaan kuitenkin jättää määrä, joka olisi enintään 100 euroa.

46 §

Takaisinmaksettavan määrän korko

Tuen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Korkoa on suoritettava tuen maksupäivästä 49 §:n 1 momentissa tarkoitettuun eräpäivään.

47 §

Viivästyskorko

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään 49 §:n 1 momentissa tarkoitettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

48 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

49 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takai-

sinperittävä määrä, 46 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun työvoima- ja elinkeinokeskus sai tiedon 45 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

50 §

Takaisinperinnän suorittaminen

Takaisinperinnän suorittamisesta vastaa Maaseutuvirasto. Takaisinperintä voidaan suorittaa siten, että takaisinperittävä määrä korkoineen vähennetään muusta tuen saajalle maksettavasta tuesta. Edellytyksenä on tällöin, että takaisinperintäpäätös on saanut lainvoiman.

Takaisinperintäpäätös voidaan ulosottotoimin panna täytäntöön sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Takaisinperintäsaatava vanhentuu viiden vuoden kuluessa takaisinperintäpäätöksen tekemisestä, jollei vanhentumista ole tässä ajassa katkaistu. Vanhentumisen katkaisusta alkaa kulu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

11 luku

Erinäiset säännökset

51 §

Päätöksen tiedoksianto

Tässä laissa tarkoitettu päätös voidaan antaa tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyllä tavalla.

52 §

Päätöksen maksuttomuus

Tässä laissa tarkoitettu päätös on hakijalle ja tuen saajalle maksuton.

53 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

54 §

Tekninen apu

Teknistä apua voidaan käyttää:

1) hallinnointilaissa säädettyjen ohjelman laatimiseen, toteuttamiseen, arviointiin ja seurantaan sekä tiedotukseen liittyvien tehtävien hoitamiseen;

2) ohjelmaan perustuvan tuen toimeenpääntöön liittyvien tehtävien hoitamiseen;

3) ohjelmatyötä sekä ohjelman toteuttamista ja seurantaan tukevien tutkimusten ja selvitysten laatimiseen tai teettämiseen; sekä

4) ohjelman toteuttamiseen liittyvän koulutuksen järjestämiseen.

Maaseutuvirasto valmisteleo vuosittain teknisen avun käyttösuunnitelman, seuraa sen kokonaiskäyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelman.

Tarkemmat säännökset käyttösuunnitelman vahvistamisessa noudatettavasta menettelystä sekä teknisen avun hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

55 §

Toimintaraha

Paikalliselle toimintaryhmälle voidaan myöntää toimintarahaa sille tässä laissa ja hallinnointilaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen. Toimintaraha myönnetään enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Toimintarahan hyväksyttäviä kustannuksia ovat tehtävien hoitamisesta aiheutuneet henkilöiden palkkaukseen ja toimintaryhmän toimintoihin sekä muut toimintaan liittyvät kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Lisäksi hyväksyttäviä kustannuksia ovat tehtäviä hoidettaessa tarvittavien erityisten taitojen hankkimisesta aiheutuneet kustannukset. Toimintarahaa ei myönnetä investointeihin.

Toimintarahan myöntämisestä päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Toimintarahan hakemisesta, maksamisesta, seurannasta, tarkastuksesta ja takaisinperinnästä on voimassa, mitä niistä tuen osalta tässä laissa tai sen nojalla säädetään. Toimintarahan ehtoina on noudatettava, mitä 24 §:n 1 momentissa ja 25 ja 26 §:ssä säädetään.

Tarkemmat säännökset toimintarahan hyväksyttävistä kustannuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

56 §

Valituskielto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä tai 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua lupaa koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

57 §

Muutoksenhaku

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

58 §

Voimaantulo

Tämän lain 54 § tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Muilta osin laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Lakia sovelletaan sellaisiin tukiin, joiden käyttöönotto tapahtuu 1 päivänä toukokuuta 2007 tai sen jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

59 §

Maaseutuvirastoa koskeva siirtymäsäännös

Tässä laissa Maaseutuvirastolle säädettyä toimivaltaa käyttää Maaseutuviraston perustamiseen saakka maa- ja metsätalousministeriö. Asioista, joista tämän lain mukaan Maaseutuvirasto antaa määräyksiä, voidaan Maaseutuviras-

ton perustamiseen saakka säätää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Laki

maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lain (532/2006) 9 §, 10 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentti, 20 § ja 21 §:n 2 momentti seuraavasti:

9 §

Keskushallinnon viranomaisten tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa ohjelman varojen käytön suunnittelusta, varojen jaon valmistelusta ja varojen osoittamisesta tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitavien tahojen käyttöön, ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta sekä ohjelman arvioinnin järjestämisestä.

Maaseutuvirasto vastaa ohjelman toimeenpanon suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta sekä varojen maksamisesta ja varojen käytön riittävästä valvonnasta. Maaseutuvirasto ohjaa ja valvoo toimeenpanoviranomaisia ja paikallisia toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

10 §

Alueellinen toimeenpano

—————
Toimeenpanoviranomaisten ja paikallisten toimintaryhmien on salassapitosäännösten estämättä annettava Maaseutuvirastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot.

17 §

Seurantakomitea

—————
Seurantakomitean toiminnassa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Seurantakomitean päätöksentekoon osallistuvien henkilöiden toimintaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Seurantakomitean tehtäviä hoidettaessa aiheutetun vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.
—————

20 §

Tiedottaminen

Ohjelman sisältämistä mahdollisuuksista ja vaikutuksista on tiedotettava laajasti ohjelman toteuttamisalueella. Valtakunnallisesta tiedottamisesta vastaavat maa- ja metsätalousministeriö sekä Maaseutuvirasto niille tässä laissa säädettyjen tehtävien osalta. Muutoin tiedottamisesta alueellaan vastaa se toimeenpanoviranomainen tai paikallinen toimintaryhmä, jolle ohjelman tai sen osan valmistelu ja toimeenpano kuuluu.

21 §

Paikallinen toimintaryhmä

Paikallisen toimintaryhmän toiminnassa sovelletaan hallintolakia, kielilakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja saamen kielilakia (1086/2003). Paikallisen toimintaryhmän päätöksentekoon osallistuvien ja sen palveluksessa olevien henkilöiden toimin-

taan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan paikalliselle toimintaryhmälle säädettyjä tehtäviä. Tehtäviä hoidettaessa aiheutetun vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2006.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2006
